

احمد رفيق

پروسیا ناصل بولساری ؟

پروسیاده وطن محبتی - ناپولئونک مظفریتی
پروسیالیرده عزم - حریت حربلری - شتاین وشارنهورست
دارالفنونلرک خدمتی - فیخته - ادبا و شعراک غیرتی
پروسیالیرک مظفریتی

طابع وناشری

بخارا فاکر تیا بخاریسی - اسانبرل

۱۳۳۱

انسپیل طباعت مطبعہ سی

۱۸۰۶ فلا کتندن سوکرا

پروسيا ناصل يوكسلى؟

۱۸۰۶ ده پروسياليلر بويوك بر انهزامه دوچار اولمشلردى. بوانهزام، پروسيانك بوتون اردوسنى محوايتمش، قوه مقاومتنى قيرمشدى. ناپولئونك مظفر اردولرى برلينك طاق ظفرلرى آلتنده كچيدرسملرى اجرا ايله مشلردى. پروسياليلر، برمدت تحكم آلتنده آزيلشله، فقط عزملرينى وماتلرينى محافظه ايدرك بو مساسل فلاكتدن پاك ودرخشان بر ناصيه ايله يوكسلمشلهردى. اوزمانلر پروسيانى دوشمش اولديغى دركه ذلتدن، واصل اولديغى اوج رفعته ايصال ايدن پك مهم و پك عزمكار سيالر واردى.

ماخذلر : فون درغه، لئس ، روسباخ ويهنا - نورمان ، آلمان وطنپرورلكى - قره مهر ، اون طفوزنجى عصر - كورنهر، مجموعه اشعار - لاويس ، پروسيا تاريخنه دائر تدقيقات .

بو سیالری تهییج ایدن ، فداکارانه چالیشدیران ،
 هر درلو مشکلاتی اقتحام ایتدیرن بر قوت موجوددی :
 وطن محبتی !

پروسیاده ، اون سکزنهچی عصرده ، وطن محبتی
 همان مفقود کیدی . آلمانلرک قوه تخلیه لری اوزرینه
 اک زیاده فرانسز افکاری اجرای تأثیر ایدیوردی .
 واقعا ایکنجه فره دریق ، پروسیایی مستقل و ذی
 سطوت بر قراللق درجه سنه ایصال ایتمشدی ؛ فقط
 اطرافه دائماً فرانسز صنعتکارلری ، فرانسز ادیب لری
 طوبلامشدی . (سان صوسی) شاتوسنک مزین
 سالونلرینی سوسله یین تابلولر ، اک زیاده (لانقره) نک ،
 (واطو) نک لوحه لری ایدی . وولتهز ، پروسیانک
 یکانه قطب متفکرینی تشکیل ایدیوردی . قرال بیله
 فرانسز لساننک جاذبه سنه قاپلمش ، فرانسزجه شعرلر
 انشاد ایدیور ، اثرلر وجوده کتیریوردی . بو دورده
 آلمانلق و آلمان شخصیتی همان غیر موجود کیدی .
 پروسیاده فرانسز حسیاتی او درجه انتشار ایتمشدی که ،
 وولتهز برلیندن احباسندن برینه یازدینی مکتوبده :
 « لسانمزک اجنبی مملکتلرده اکتساب ایلدیکی ترقیاته
 هر زمان حیران اولورم . انسان هر نه طرفه دونسه ،
 کندیسینی فرانسه ده صانیور ! » دییوردی .

روسیا ناصل یوکسیدی؟

پروسیاده فرانسهز نفوذی حکم فرما اولدینی حالده
وطن محبتی مفقود کیدی . بویوک آلمان متفکری
له سینغ بر اثرنده : « وطنپرورلکدن هیچ بر شی
آکلامیورم . بالعکس بونی قهرمانانه بر ضعف عد
ایدیورم که، اوده بکا لازم دکل . » دیوردی . ههرده
ایسه وطنپرورلکی، دها طوغروسی، او زمانک تعیرنجه،
شرف ملینی آلدادیجی بر رهبر عد ایدیوردی .
آلمانیا بو درلو نظریاتک تأثیری آلتنده بولوندینی
برصرهده، فرانسه انقلابی آلمانیادهده صمیمی بر جاذبه
تأثیری اجرا ایله مشدی . بو انجذاب ، همان عمومی
دینله بیله جک درجهده ایدی . فرانسهده (باستیل)
آلندینی زمان، (برلین) ده بر چوق قادینلرک انقلابی
اشارتلرینی طاقارق شوخ وشاطر طولاشدقلری
کوروا یوردی . (استراز بورغ) ، بوتون جنوبی آلمانیا
کنجلیینه مقرر تشکیل ایدیور، اختلال پرورانه فکرلره
مرکز اولیوردی .

فرانسهده ، (تهررور) دورنده یاپیلان مفرطانه
حرکتلر آلمانیادهده عکس العمل حاصل ایله مشدی .
او زمان دوق دوبران شوایغ اعتراض ایتمک ایسته مش،
(والمی) محاربه سی اونیده صوصدیر مشدی . بو محاربهده
شاعر کوتهده حاضر بولتیوردی . حتی محاربه نك دهشتی

قارشيسنده اولانجه نفوذ نظريه استقبالی دوشونمش :
 — بو آندن اعتباراً تاریخ جهانده یکی بر دور
 باشلیور !

دیهه باغیرمشدی . فقط بو دور ، پروسیا ایچون
 هنوز حلول ایتمه مشدی . فرانسزلر متوالی ظفرلره
 نائل اولیورلر ؛ آلمانلر ایسه ، صلح پرورلک تاثیریه ،
 عاقل برحاله طورییورلردی . بوتون آلمان حکومتلری
 ایچنده یالکیز بر دانه سی فرانسزلرک تجاوزلرینه تحمل
 ایده میوردی ؛ اوده پروسیا ایدی ...

پروسیالیر کنج وشدیدالعزم بر ملتدی . بویوک
 فره دریقک خاطرۀ شان وظفری ملتک اعماق قلبنده
 درین بر حس غرور پیدا ایدیوردی . ناپولئونک شرقه
 طوغرو صاعقه آسا یورویشنه قارشى بوتون دولتلر
 اتحاد ایتمشلردی . حتی بو اتحاد پروسیاده داخل
 اولمق ایسته مشدی ؛ فقط ناپولئون اردوسنک (اولم)
 و (آوسته رایسچ) مظفریتلری بوحرکنه مانع اولمشدی .
 آرتق پروسیا عظیم برتهبیج ایچنده ایدی . فرانسزلرک
 مظفریاتندن بوتون پروسیا خلقی متأثر اولیور ، نه یاباجغنی
 شاشیریوردی . ایچلرندن بر چوقلری ، اسکی غرور
 و تفاخر حسلرینه تابع اولیورلر : «فرانسزاردوسنک نه اهمیتی
 اولور ؛ اونلرک بونا پارطلری کی بزده بر دوزینه جنرال

وار . پروسيا تعيه سنك نه اولديغنى اونلره كوستيريز !»
دييورلردى .

حال بوكه پروسيا تعيه سى هيچدى . پروسيا
عسكركلى كوزل ، ظريف ، منتظم ، فقط قابليت
حربيه دن محروم ، نمايشه مستعد بر اردو تشكيل
ايديورلردى . عسكرى حركت ايتدين يكانه قوت ،
قورقو وجزا ايدى . افراد تعليم و تربيه دن محروم ،
يالكنز ما كنه كې حركت ايتمىنى بيلوردى . اردوده
اك زياده رعايت ايديلن نقطه ، منتظم سلام طورمق ،
اسلحه استعمالى يامق ، شابقه لرك نظامى اوزونلغنى
محافظه ايله مكدى . فكر اقتصاد رعايت ايچون طوپىچى يه
آت بيه و يرمك اسيركه نيوردى .

ضابطلر ، بويوك فره دريق دورينك خاطرهُ شان
وشرفه مسجور ، اصلا مغلوب ايدليه جكلرينه امين
بولونيورلر ، كنديلرني عالم كل ظن ايديورلر ،
مافوقلرندن آلدقلى امرلى مؤاخذه ايله مشغول
اوليورلردى .

پروسيا اردوسنده حكيم سوره ن بو حالت فكريه ،
پروسيا قومنى (يهنا) و (آوه رسته ت) فلاكتلرینه
سوق ايتمشدى . بويوك فره دريقك روسباخ غالبلىرى
(يهنا) ده ، هم بر كونده ، ايكى مدهش هزيمته كرفتار

اولشلردی. پروسیانک، غفلت و تفاخر یوزندن دوچار اولدیغی بو انهزام، مثلی سبق ایتمه‌مش بر درجه‌ده ایدی: ناپولئون اردوسنک قاهرانه ضربه‌لری، مغرور پروسیالیلری زمین هلاکه سرمشدی. شدتلی بر تعقیب، عازمانه بر جسارت ۱۷۰,۰۰۰ کشیلک بر اردوی صوک تفرینه وارنجیه قدر بتیرمشدی. پروسیالیلرک ضایعاتی ۲۵۰۰۰ کشی‌یه بالغ اولیوردی. تمام ۱۰۰۰۰۰ کشی فرانسزلر ائنده اسیر ایدی. اردونک بوتون مالزومه‌سی، بوتون سنجاقلری فرانسزلر ائینه دوشمشدی. پروسیا قلعه‌لری، هیچ بر مقاومت کوسترمه‌دن، متوکلانه تسلیم اولیورلردی. (أرفورت)، (شته‌تین)، (ماغده بورغ) و (کوسترین)، کویا خفی بر امره تابع ایمشلر کبی، غیر اختیاری دشمن عسکرلرینه سرفرو ایدیورلردی. ناپولئون بوسهیل، سریع مظفریت اوزرینه سویونجندن قابنه سیغمایور، مورایه یازدیغی بر مکتوبده: «سزک سواریلریکیز بویله مستحکم قلعه‌لرده ضبط ایلیه‌جک اولورلرسه، بن آرتق استحکام صنفی ترخیص ایدوب بویوک چاپده طوپلریمی اریتدیرمکه مجبور اولاجم!» دییوردی. ناپولئونک بو سرور وشادیبی، پروسیایه یک کران کلیوردی. پروسیا آرتق قوه معنویه‌سنی غائب ایتمش، کاملاً غالبک حکم و اراده‌سنه سرفرو ایله‌مشدی.

پروسیالیلر (یہنا) ده مغلوب اولدقدن صوکرا (آلب) نهرینک صول ساحلنده کی اراضی کاملاً فرانسز ایمپراطورلغنه الحاق ایدلمشدی . (وه استفالیه) ده ، (هانوور) ده ، عمومک شوقی وشادیسی ایچنده پروسیا بایراقلری ایندیریلیور ، براندبورغ خانداننک وطننده فرانسز بایراقلری تموج ایدیوردی . او زمان ناپولئون ، بو شانلی ظفردن ممنون و متهیج شان ومظفریتنی بوتون عالمه کوسترمک ایستیور ، سلیم ثالثه یازدیغی بر مکتوبه شو جمله بی علاوه ایدیوردی : « آرتق بوتون پروسیا بنمدر ! »

ناپولئون پروسیانک پایتختنه کیرمش ، بتون آلمانیا یه حاکم اولمشدی . بویوک فره دریقک قیلیجی ایله ره دنغوتی (پوتسدام) سرایندن پارسه ، (آنوالید) موزه سنه کوندریلیور ، خاصه عسکرلری (روسباخ) مظفریتنک آبده سنی ییقمقله مشغول بولنیوردی . قرال ، (کونیغسبرغ) ه چکیله رک ناپولئونه قارشى طور مق ایسته مش ، فقط (ایلاو) و (فریدلاند) مغلوبیتلری اوزرینه اوده (تیلست) معاهده سنی امضالامایه مجبور اولمشدی ... پروسیا قرالی بو معاهده بی متعاقب غایت آلم بر وضعیته کرفتار اولمشدی . پروسیا آرتق ناپولئونک تحکمی آلتنه کیریور ، قرال وطنندن مطرود ، حقیر

وذلیل بردرکيه سقوط ایدیوردی . چار آلکساندر ،
 کندینه دائمی بر معاونت ، مخالفت وعد ایتدیکی حالدہ ،
 اوده سوزندن نکول ایتشدی . قوتدن محرومیت ،
 پروسیایی مودتدن ده محروم براقشدی . بوتون بو
 فلاکتله قرالیچه لوئیزده اشتراک ایدیوردی . لوئیز ،
 کنج ، جاذب ، مستثنی بر حسنه مالکدی . وطنک
 دوچار اولدینی حال ائیم ، قلبنده تحملسوز جریحہ لر
 آچشدی .

قرالیچه ، قوجه سیله برابر ناپولئونک حضورینه
 چقیور ، نامغلوب ایمراطوری حلم جاذبه داری ، ملاحظت
 وجهیه سیله تسکین ایتک ایتوردی . فقط ناپولئوندن
 غضب وحدتله فاصله دار ، صوری بر التفاتدن باشقه
 بر شی کورمیوردی . ناپولئونک عظمت مظفرانه سی
 قرالیچه لوئیزک غرور نسوانیسنی یارالامشدی . ناپولئون ،
 وقور ومفتخر ، قرالیچه یی حربہ طرفدار اولمقله ایتهم
 ایدنجہ ، لوئیز قلبنده یانان غرور ومفخرتله باشنی
 قالدیرمش ، انقلابجی فرانسه نک بو سرکش ، توره دی ،
 ایمراطورینه شو صورتله مقابله ایتشدی :

— حشمتاب ! بویوک فره دریقک شان وظفری

بزی قوتمز حقنده یا کلش بر ذهابه سوق ایتدی .

فی الحقیقه بویله بر ذهابی حاصل ایدہ جک قدرده پارلاقدی . . .

قرالیهچنک بو جوابنده، مغلوب، فقط سونمه مش
 بر عزمک، منکسر، فقط بر مدت صوکر ا پروسیایی
 اویاندر اچق، حتی فرانسه نک مقدراتنه ده حاکم
 قیلا بیله جک بر متانتک آتاری حس اولونیوردی .
 (تیلسیت) معاهده سندن صوکر ا، (روسیه
 چارینه حرمة) پروسیا یینه ابقا ایدلمش، فقط نفوسی
 اون میلیوندن بش میلیونه ایندیرلمشدی . آرتق بوتون
 آلمانیا، ناپولئونک اقربا وتعلقاته تقسیم اولونیوردی :
 لوئی بوناپارط (فلمنک)، ژوزف بوناپارط (ناپولی)،
 ژهروم بوناپارط (وهستفالیه) قرالی اولیور، پروسیانک
 قوه عسکریه سی اصغری بر حده تنزیل ایدیلیوردی .
 بو معاهده یه کوره پروسیا اردوسی ۴۲۰۰۰ دن فضله
 اولمایه جق، تضمینات حریبه کاملاً اوده نجه یه قدر پروسیا
 طوپراغی فرانسه اردوسنک اشغالی آلتنده بولنه جقدی .
 پروسیالیرک بو بویوک فلاکتہ دوچار اولمالرینک
 اسبابی حکومتک طرز اداره سنده، پروسیا خلقنک
 حالت فکریه سنده تماماً مندیج ایدی . اولاً، حکومتک
 سیاستی پک عجمی آلرده بولونیوردی . جاهلانه برسیاست
 پروسیایی بویوک بر اضمحلاله سوق ایتشدی . سیاستده
 ایشله ن خطالر اردو اوزرنده فنا تأثیر حاصل ایله مشدی .
 بویله بر حالت فکریه ایله اردودن موفقیتلی بر حرب

بکله مک امکانسزدی . ۱۸۰۶ ده ناپولئون ، اردوسنک
 قسم اعظمی حال سفر بریده طوندینی حالده روسیه
 کندی عسکرلرینی موقعلرینه کوندرمشدی . عسکرلر
 طاغیدلقدن سوکرا حربه قرار ویریلیور ، دهها
 طوغروسی بو قرار ، ناپولئونک تعرضدن قورقولار
 اتخاذایدیلیوردی . واقعا روسیه ، روسیا ایله متفقدی؛
 فقط بو قوت غایت اوزاقده بولونیوردی . روسلرک
 روسیالیله یاردم ایتلمی وقتیه محتاجدی . بونک ایچون
 اردونک مدافعهده قلماسی لازمدی . حال بوکه اردو ،
 فائق قوتلر آله بولوندرمادن تضره کچمش ، ناپولئونک
 اردوسی قارشیسنده یک بویوک خطالار ایتکاب ایلشدی .
 حکومت ، بو آشکار خطالرده بولوندینی کچی ، بوکا
 ملنک حالت فکریه سی ده بویوک برتأثیر اجرا ایله مشدی .
 روسیاده وطن محبتی یوقدی . بو مدهش فلاکتدن
 سوکرا بیله ، خلقک بعض طبقاتنده ممنونیت اماره لری
 کورولیوردی . حرب دوام ایتدیکی مدتجهده بو حالت
 فکریه حکم فرما اولمشدی . بعض برلین غزته لری
 دشمنک مظفریاتی ایله صحیفه لر املا ایدیورلر ، اردولری
 حقنده یازیلان مدافعه نامه لره قارشى فرانسز ضابطلرینک
 اعتراضلرینی درج ایتکدن کری طور میورلردی .
 (برلین) دشمن تعرضاتنه معروض بولوندینی حالده

خلقده هيچ بر غليان حميت مشاهده اولونمىوردى. بعض محافله ، ناپولئونك اوصافى ، طباعى حقنده مدايح بيله ايشيدىليوردى . پروسياليلرده اخلاقك بو درجه ضعفه كرفتار اولماسنه برنجى فرهدريق ويلهلمك بويوك تاثيرى اولمشدى . قرال ، او زمانلر خلق تام معناسيله وصايت آلتنده ياشاتمىشدى. پروسيا خلقى مأموريندن مركبى. بونلر هر شيك مركزيت اصوليله اداره ايدلديكنى كورمشلر ، قرالك وفاتى اوزرينه وصايتك باشلرندن قالدىغنى كورونجه نه ياپاجقلىرىنى شاشيرمشلردى . صوكرام، فرانسه انقلابى ده پروسياده عكس تاثير حاصل ايتمشدى . شخصيتك قيمتى برقات ده اآرتمش ، زادكانلق اسكى نفوذىنى ضايع ايله مشدى . بونكله برابر هر كسده فرانسزلره قارشى بر مهمسه مزلك حسى حكمرما اوليور ، فرانسز عسكرلىرى دائما فرهدريقك مغلوب ايتدىكى (روسباخ مغلوبلىرى) ظن ايدىليوردى . هر كسك نفسى بكنمه سى ، شخصيتك غلبه سى ، ذوق پرستلكك تعمم ايمه سى ، نتيجه ده عظيم بر خودپسندلكك ظهورينه بادي اوليوردى . حس مى كيتدىكجه زائل اوليور ، وطن محبتدن اثر كورولمىوردى (۱) . حكومتك منافعى ، بو خودپسندلك طغيانى ايچنده بر درلو كوزه

کورونموردی . بو حسلر ، بالخاصه ضابطانده مضر
تأثیرلر حاصل ایدیوردی . پروسیا اردوسنی فلا کته
سوق ایدن اسباب مختلفدی . باشلیجه لری : سیاستک
قوتدن زیاده خدعه یه مستند بولونماسی ، اداره حربک
یا کلش آکلاشیلماسی ، اردونک حرب زماننده موجود
وسائطدن استفاده ایده مه مسی ، حکمدارک کندی رأی
صائبی ایله حرکت ایتمه رک مشاورلرینک وصایاسنه
تابع اولماسی ، ماضینک نافع عاداتندن زیاده، الک لزومسز
غنغانه تبعیت ایدلسی ایدی .
پروسیا، بو اسبابک تأثیریه موجودیت سیاسیه سنک
رخنه دار اولدیغنی کورمشدی .

مع مافیه، بو ائیم سقوط پروسیایه پک آغر کلشدی .
ناپولئونک ضربه لری آلتنده پریشان اولان پروسیالیر،
او دقیقه دن اعتباراً قیلرندنه انتقام حسلری طویمایه
باشلامشلردی . پروسیا قومی یاشامق ایستوردی .
ماضینک شان و شرفنی قورتارمق، ملتک موجودیتنی تأمین
ایتمک، ناپولئونک تحکمی آلتدن خلاص اولمق ، پروسیا
ایچون یکانه غایه اولمشدی . پروسیالیر سلاح قوتیه
طوغمشلردی ؛ شمدی ینه سلاح قوتیه یوکسلمکه

عزم ایدیورلردی . مؤرخ فورستهرک دیدیکی کبی :
 « فورتنه یالکز میشه دن بر قاچ یاپراق قوپارمشدی .
 فقط کوکده صاپ صاغلام ، دمیرکبی طورییوردی .
 پروسیالیر ، بو فلا کتدن متأثر اولمشلر ، فقط عزملرینی
 و متانتلرینی اصلاً غائب ایتمه مشلردی . پروسیا قومی
 هیچ بر زمان مایوس اولمامشدی . یالکز ، قلبنده
 سونمز ، یکیلمز ، آتشین بر حس پیدا اولمشدی :
 انتقام ... فقط چالیشارق ، تعالی ایدهرک ، فکراً
 یوکسه رک ، پک وجود بر قوت تشکیل ایدهرک ،
 وطنده عدالت حسلرینی تعمیم ایدهرک ، منور ذکالری
 تقدیر ایلیه رک ، آنلردن استفاده ایدرک آله جق بر
 انتقام ... پروسیا خارجاً پک بویوک بر قوت غائب
 ایتمشدی ؛ شمدی بو قوتی داخلاً اکتساب ایتمک ،
 موجودیتنی بو صورتله تأمین ایلمک ایستیوردی .
 پروسیالیر بو عزملرینی قوه دن فعله کتیرمکه ،
 مغلوب اولدقلری دقیقه دن اعتباراً باشلامشلردی . آرتق
 پروسیانک متفکر و فعال اولدلری برلشه جکلر ، غافلانه
 سقوطلرینک پارلاق بر انتقامنی آلاجقلردی . بو انتقام ،
 پروسیانی دوشمش اولدینی درکه تذلدن شانلی بر
 صورتده یوکسه لته جکدی . فقط بونک ایچون ، سطحی ،
 جعلی ، کچیجی نمایشلره قایلمق ، تهلکینی یکیدن دعوت

ایلمکدی . پروسیانک موجودیتنی تأمین ، اوروپانک فعال و ذی سطوت حکومتلی آرہ سنده استقبالی ترصین ایچون یالکز بر چاره واردی : عی و فن ، حقایق تاریخیہ دائرہ سنده چالیشمق ، پروسیا ملتندہ صارصیلماز و صاغلام بر رابطه تأسیس ایتمک . سوکرا ، بو متحد و متفکر ملتہ فرانسزلردن انتقام آلمقدی . پروسیادہ بو موفقیتی تأمین ایچون مقتدر ، وطنی سورہ شخصی احتراصاتدن آزادہ ، تعالیٰ وطنہ حصر وجود ایتمکہ مہیا ، فعال ذواتہ احتیاج واردی . قرال ، اولہاردنبہ رغی کندیسنه رفیق انتخاب ایتمشدی . فی الحقیقہ بو ذات ، پروسیانک اک فعال بر سیاسی ایدی . ناپولئون ، مہارت و درایتنی تہلکہ لی کوردیکی ایچون ہارنبہ رغک پروسیادن تباعدینی آرزو ایلہ مشدیی . فقط قرال ، بوکا اہمیت ویرمہ مش ، ہاردنبہ رغی کندیسنه ظہیر اتخاذا ایتمشدی . آرتق ہاردنبہ رغ پروسیایی یوکسلیتمک ایچون چالیشہ جق ، پروسیایہ قدرت و نفوذینی ، پروسیا قومنہ حق بقاسنی تأمین ایلیہ جکدی ...

ہاردنبہ رغ ، قرالہ اول امردہ شتاینی توصیه ایتمشدی . شتاین ، او دور ایچون حقیقہ دکرلی ، الزم بر وجوددی . (ناسساو) دہ ، درہ بکک مرکزندہ دنیایہ کلش ؛ احتمالکہ نظری ، شاتوسنک تراسہ سندن

يدى سكر حكومتك اراضيسنى بردن احاطه ايله مشدى .
 شتاين ، ناسساو پرنسيپه امتزاج ايدمه ديكي ايچون مملكتنده
 (پان جرمانيزم) ك مفرط طرفدارلردن اولمشدى . حتى
 اون سكرنجى عصر ك بدايتنده ناسساو پرنسپه يازديغى
 بر مکتوبده : « شايد بر كون كايرده آلمانيانك استقلالى
 ميسر اولورسه ، او زمان اوافق حكومتلر هپ ايكي
 بويوك حكومتله برلشه جكلر در . آلمان قومك استقبالى
 بونده در . بو مسعود كوني كوره جكمي اميد ايدر ،
 صوكر ابر مکتوبنده ده : « بنم يالكز بر وطنم واردر ؟
 اوده آلمانيار » ديمشدى .

شتاين ، نايث فعال ، ثباتكار ، تاجدارلره قارشى
 مغرور ، كافه مشكلاته بلاتردد آتيلمايه مهيا ، هر درلو
 مسائلى حاكمانه حله مقتدر بر سسيما ايدى . شتاين ،
 پروسيانك مالى اعتبارينى يرينه كتيرمك ايچون اول
 احوال مالىه سنى اصلاحدن باشلامشدى . بونك ايچون
 ميرى يرلرى ساتدير بيور ، تضمينات حربيه يي اوده يور ،
 فرانسلرك پروسيا طوپراغندن چيقيماسنى تايمين
 ايليوردى . شتاينك بو حركتى صوك درجه مى ايدى .
 بو تشبده ، انقلابچويانه فكرلرده مندجمدى . شتاين
 قطعياً آكلامشدى كه ، هيچ بر حكومت آرتق فرانسز
 انقلابك دستورلرني قبولدن استتكاف ايدمه مزدى .

بوسبیدن (آریستوقرات) شتاین، وطنک نجات و سلامتی
 ایچون قویو بر (ده موقرات) اولمشدی . شتاین ،
 پروسیاده اجرا ایدیله جک اصلاحات ایچون غایت حریتپر-
 ورانه بر پلان حاضر لامشدی . پروسیاده باشلایان
 وطنپرورانه فعالیت ، ایکی ماهیتی حائز اولاجقدی :
 جنکاورانه، انقلاب پرورانه . حتی بوسبیدن، پروسیایی
 خلاص ایدن هر درلو مساعیده، غلیان و شدت نمایان
 اولمشدی .

شتاین مالیه یی اصلاح ایتدکنن سوکرا ، صره
 اردویه کلمشدی . شتاینک فکر نیجه اصلاحاته اک زیاده
 اردوده احتیاج واردی . شتاین پروسیا اردوسنی
 اصلاح ایچون فعال و متفکر بر باش بولمشدی : جنرال
 که رهارط شارنهورست... پروسیانک بوده پاورور جنرالی،
 طبق مولتکه کبی ، سکوتی ایدی . شارنهورستک باباسی
 فقیر بر چفتجی ایدی . کندیس، صرف لیاقت واستعدادی
 سایه سنده حربیه نظارتنه ارتقا ایده بیلمشدی . شارنهور-
 رستک فکری هر درلو خرافاتدن ، زادکانلق حسیاتندن
 آزاده ایدی . شارنهورست ، زادکانک اردوده حائز
 اولدقلری امتیازی کاملاً لغو ایتمشدی . اوزمانه قدر
 رتبه اصالته کوره ویریلیوردی ؛ اوتاریخدن اعتباراً
 لیاقته وجسارته نظراً ویرلمکه باشلامشدی . ضابط

رتبه‌سنة آرتق بورژووا صنفه منسوب اولانلرده نائل اولیورلردی. شارز ورست بو صورتله پروسیا اردوسنك لیاقتلی ضابطلر آئنده بولماسنی تأمین ایدیوردی. آنك فکرنجه ، اردونك مکمل اولماسی ایچون ضابطانك هر درلو امتیازاتدن آزاده ، عسکرلکدن باشقه برشی دوشونمز ، صنعتنه عاشق برهیئت تشکیل ایتلمی. ایجاب ایدردی ؛ چونکه روههك قولنجه ، پروسیا اردوسنك روحی ضابطاننده ایدی .

شارنهورست ، اردونك یالکیز اوصافيله ، کیفیتي ایله قناعت ایتهمشدی؛ قوتی ده آرتدیرمایی دوشونمشدی. پروسیانك بوذکی جنرالی ، دهها ۱۸۰۶ ده ، ۳۰۰۰۰۰۰ کسلیك برمیلیس اردوسی تشکیلنی تصور ایدیوزدی . فقط شارنهورستك بومعزز املنه قارشى بویوک برمانع موجوددی: ناپولئون، پروسیا اردوسنك اعظمی نه قدر برقوت بولوندیر ایله جکنی کسوب آتمشدی. شارنهورست بوکاده برچاره دوشونمش، الی سلاح طوتان وطنداشلرک کافه‌سنی سلاح آلتنه دعوت ایتمش ، بو صورتله بوتون کنجلمی اردوده تعلیم و تربیه ایتمهکة موفق اولمشدی . شارنهورست اردونك مقدارینی هیچ بروقت ۲،۰۰۰ دن فضله بولوندیر مامشدی ؛ فقط هر سنه بو قدر برقوت سلاح آلتنه آلمش ، بش سنه ظرفنده پروسیاده تعلیم

وتربیه کورمش ۳۰۰,۰۰۰ کشیک برقوت پیداولمشدی .
اوزمانلر بو اصوله آلمانلر (قرومپهل اصولی) تسمیه
ایتمشردی .

پروسیا اردوسنی شارنهورست احیا ایتمشدی .
۱۸۰۶ فلا کتندن اول اردوده تعلیم وتربیه غایت
بوزوقدی . ضابطان ، تطبیق تعلیملردن زیاده فلسفه
وریاضیه ایله مشغول اولیورلردی . محاربه نظاملری
اولچو ایله ، زاویه لری مساحه ایله تطبیق اولنیوردی .
ناپولئونک مانوره جی ، فعال و مظفر اردوسنه قارشی
پروسیا لیلرک حسابی اردولری برر اویونجاق کبی
بیقیلوب ده وریلیوردی . شتاین ، بواسباب فلا کته
تماماً واقفدی . بو سیدن اسکی اولچولی و حسابی
نظاملری قالدیریور ، یرینه خدمت سفریه تعلیملری ،
یورویشلر وانداخت تعلیملری اقامه ایدیوردی . حتی
حتی فرانسزلردن ، انقلابک مساوات پرور اولادلرندن
دها (ده موقرات) طاورانهرق بدل عسکری پی ده
قبول ایتمیوردی . بلوخر ، کندیسنه یازدیغی برمکتوبده ،
عسکرلک ایتمه منک برعیب تشکیل ایده جگنی سویلیوردی .
عسکرلک پروسیانک بوتون وجودینه سرایت ایتمشدی :
مکتبلرده بیله چوجقلمر تعلیم ایله ، تربیه بدنیه ایله ،
عسکرلکه حاضرلاندیریلیوردی . ریاضیه به تخصیص